

Justis- og Beredskapsdepartementet

Avd. Kommunikasjon og markedsavdelingen
Politikk- og folkerettseksjonen

Deres ref.13/7207-TFN

Dato

23.5.2014

Røde Kors høringsinnspill til Justis- og beredskapsdepartementets forslag om engansløsning for lengeværende barn.

1. Innledning

Som en humanitær organisasjon er Røde Kors opptatt av å hjelpe mennesker som lever i vanskelige livssituasjoner. Barn som oppholder seg i Norge uten oppholdstillatelse er en slik gruppe. De mangler stabilitet og trygghet i hverdagen, noe som er avgjørende for deres fysiske og psykiske utvikling. Røde Kors har ved flere anledninger derfor tatt til ordet for å styrke hensynet til barns beste i asylbehandlingen. Selv om forslaget som er sendt på høring åpner for å gi oppholdstillatelse til enkelte av de barna som har vært lenge i Norge uten lovlig opphold, strider de kravene som er stilt for å få en slik tillatelse med Norges menneskerettighetsforpliktelser.

2. Respekt for familielivet

Det følger av Den europeiske menneskerettighetskonvensjon artikkel 8 at enhver har rett til privat- og familieliv. I barnekonvensjonen artikkel 16 er det også et forbud mot ulovlig inngrep i familielivet.

Røde Kors er bekymret for departementets forslag, om å stille vilkår om at søsken må bo sammen med barnet, dersom de også skal omfattes av engangsløsningen. Vi vet at en del av disse familiene lever under svært vanskelig livsforhold, hvor de noen ganger er tvunget til å bo adskilt på grunn av vanskelig økonomi. Det vil derfor være et omfattende inngrep i respekten for familielivet dersom noen av barna får oppholdstillatelse og andre ikke. Barn som har levd lenge i Norge uten oppholdstillatelse har behov for stabilitet og trygghet, uavhengig av om barnet bor med sine søsken eller ikke. De bør derfor behandles likt og vurderes som en familieenhet.

3. Enslig mindreårige asylsøkere

Departementet foreslår at enslig mindreårige asylsøkere som reiser med slektninger og ikke egne foreldre, kan gis oppholdstillatelse, dersom slektningene avklarer barnets identitet. Røde Kors kan ikke se at dette forslaget ivaretar hensynet til barnets beste. Vi vet at språkbarrierer, traumer, frykt for å bli sendt ut av landet, kan hindre en del mennesker fra å samarbeide med myndigheter. Dette bør i så fall ikke slå uheldig ut for barnet. Et barn har behov for stabilitet og trygghet helt uavhengig av om slektninger klarer å avklare barnets identitet eller ikke. I slike situasjoner bør hensynet til barnet beste være avgjørende, og ikke hvorvidt slektningene kan avklare barnets identitet eller ikke.

4. Returavtale

Departementet viser til at engangsløsningen for lengeværende barn kun omfatter barn som kommer fra land med returavtale, og at søknaden må være registrert før returavtalen trådte i kraft. Røde Kors er bekymret for at kravet kan føre til forskjellsbehandling av barn, og at det ikke ivaretar hensynet til barnets beste. Det finnes en del lengeværende barn i Norge som ikke

oppfyller dette vilkåret, og Røde Kors er bekymret for deres livssituasjon. Vi ber derfor departementet vurdere hvorvidt et slikt krav kan sies å være en forskjellsbehandling av barn, som er i strid med Barnekonvensjonen.

5. Omgjøringsanmodning

Departementet understreker at utlendingsforvaltningen ikke vil gjenoppta saker på eget initiativ, hvor det foreligger endelig vedtak. Røde Kors er bekymret for hvordan disse barna og deres familiemedlemmer skal få informasjon om engangsløsningen, og ber derfor departementet vurdere ulike tiltak for dette. Selv om utlendingsforvaltningen ikke vil gjenoppta saker på eget initiativ, bør forvaltningen likevel sende informasjonsskriv til de barn- og barnefamilier som utlendingsforvaltningen allerede har registrert, og som mest sannsynlig omfattes av engangsløsningen, som en del av deres veiledningsplikt.

Med vennlig hilsen



Mads Harlem

Leder Politikk- og folkerettseksjonen



Charlotte Bayegan-Harlem

Juridisk seniorrådgiver